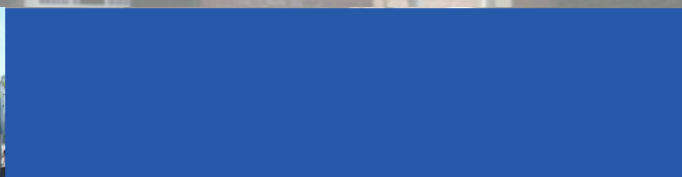

Gemeente **Heerde**

Jaarrekening

→ www.heerde.nl

Grondslagen voor waardering

I. Activa

Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten. Indien in de vervaardigingsprijs is opgenomen de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend, dient te worden toegelicht dat deze rente is geactiveerd. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen en/of eventuele beschikkingen over reserves voor zover het investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreft. De afschrijvingstermijn van kosten onderzoek en ontwikkeling bedraagt ten hoogste vijf jaar. De bijdrage in activa in eigendom van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdrage, verminderd met afschrijvingen. Onder uitzettingen worden aandelen, obligaties, maar ook leningen en vorderingen verstaan.

Materiële vaste activa

Economisch nut

De materiële vaste activa met een economisch nut zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen en/of bijdragen van derden (voor zover er een directe relatie bestaat met het actief).

Economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
De materiële vaste activa met een economisch nut zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen en/of bijdragen van derden (voor zover er een directe relatie bestaat met het actief).

Maatschappelijk nut

Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden ten laste van de exploitatie gebracht. Indien hiervan bij raadsbesluit wordt afgeweken, wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere door de raad aan te geven tijdsduur.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen uitgifteprijs van (eerste) uitgifte. De geactiveerde investeringen in activa met een maatschappelijk nut zijn geactiveerd op basis van het gestelde in de verordening ex art. 212 dan wel op basis van afzonderlijke raadsbesluiten. De afschrijvingsmethode is vastgelegd in de door de raad vastgestelde verordening ex art. 212. Indien hierop extra wordt afgeschreven wordt dit toegelicht.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen leningen, overige langlopende leningen en overige uitzettingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van eventuele aflossingen. Deelnemingen worden in afwijking hiervan gewaardeerd tegen marktwaarde, indien deze waarde lager is dan de verkrijgingsprijs. Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden opgenomen onder de vlottende activa. Uitzettingen met een oorspronkelijke looptijd van langer dan één jaar worden gedurende de gehele looptijd onder de financiële vaste activa opgenomen.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en verliesvoorziening wordt getroffen voor het verschil tussen de boekwaarde en de lagere marktwaarde of wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde. Voor bepaling van de winst wordt vanaf 2017 de voorgeschreven 'percentage-of-completion' methode voor het nemen van winsten gehanteerd.

De rente wordt berekend conform de BBV voorschriften en de discontovoet is vastgesteld op 2% (ook conform BBV voorschriften). Administratieve kosten en Interne uren worden doorberekend op basis van werkelijke geschreven uren. Een uitgebreide toelichting over parameters is opgenomen in het niet openbare MPG.

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde van de vorderingen verrekend.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

II. Passiva

Voor zover niet anders vermeld, zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de programmarekening.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van:

Verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten;

Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten

verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;

Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;

De pensioenvoorziening bestuurders is gewaardeerd tegen contante waarde.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, vermindert met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van langer dan één jaar.

Vlottende schulden

De vlottende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Onder baten worden verstaan de baten die rechtstreeks aan het jaar zijn toe te rekenen en die in het jaar als gerealiseerd kunnen worden beschouwd. Verwachte baten zijn voorzichtigheidshalve niet als baten verantwoord. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur. Op aanschaffingen in het verslagjaar wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar op basis van de door de raad vastgesteld afschrijvingsmethoden/afschrijvingstermijnen.

Onzekerheden omtrent het sociaal domein

Onzekerheden rond het sociaal domein hebben, zoals in alle gemeenten, de controlewerkzaamheden van de accountant vertraagd. Tevens hebben deze onzekerheden ertoe geleid dat er door de accountant geen goedkeurende verklaring kan worden afgegeven.

Hieronder is een opsomming gegeven van de onzekerheden waarmee de gemeente Heerde te maken heeft.

- Onzekerheid voor de Jeugdzorg van alle zorginstellingen waar geen verantwoording van is ontvangen en/of waar geen accountantsverklaring van is ontvangen;
- Onzekerheid voor de Wmo van alle zorginstellingen waar geen verantwoording van is ontvangen en/of waar geen accountantsverklaring van is ontvangen;
- Onzekerheid van de volledigheid van de door het CAK geïnde eigen bijdragen (Wmo);
- Onzekerheid, dan wel onrechtmatigheid, over de PGB's van de Jeugdzorg die door de SVB zijn uitbetaald;
- Onzekerheid, dan wel onrechtmatigheid, over de PGB's van de Wmo die door de SVB zijn uitbetaald;
- Onzekerheid over de regionale verrekeningen/vereffeningen van de Jeugdzorg die nog niet definitief zijn.

Balans

Balans

ACTIVA

BALANS GEMEENTE HEERDE

PASSIVA

Omschrijving	31-12-2018	31-12-2017	Omschrijving	31-12-2018	31-12-2017
<u>VASTE ACTIVA</u>			<u>EIGEN VERMOGEN</u>		
Immateriële activa	1.585.282	1.704.607	Reserves	20.615.430	20.686.055
- Kosten onderzoek en ontwikkeling	3.360	6.720	- Algemene Reserve	9.173.982	10.575.051
- Bijdrage aan activa in eigendom van derden	1.581.922	1.697.887	- Bestemmingsreserves	11.441.448	10.111.004
Materiële activa	58.413.618	57.272.840	Resultaat na bestemming	1.883.432	-1.991.323
- Investerings met een economisch nut	37.437.698	37.495.933			
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	11.808.267	11.303.762	Totaal eigen vermogen	22.498.862	18.694.733
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	8.307.652	7.613.145	<u>VOORZIENINGEN</u>	6.340.603	6.088.158
- In erfpacht uitgegeven gronden	860.000	860.000			
Financiële activa	1.403.607	1.479.004	<u>Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</u>	37.695.000	42.815.000
- Kap.verstrekking aan deelnemingen	6.000	6.000	onderhandse leningen van:		
- Kap.verstrekking aan ov.verbonden partijen	60.013	60.013	- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	37.695.000	42.815.000
- Leningen aan ov.verbonden partijen	689.918	761.525			
- Overige langlopende leningen	647.676	651.466	Totaal vaste passiva	66.534.465	67.597.891
Totaal vaste activa	61.402.507	60.456.451			
<u>VLOTTENDE ACTIVA</u>			<u>VLOTTENDE PASSIVA</u>		
			netto-vlottende schulden, met een	12.193.273	13.839.652

			rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Voorraden	4.764.373	5.453.745	- Overige kasgeldleningen	10.000.000	10.000.000
- Bouwgronden in exploitatie	4.764.373	5.453.745	- Overige schulden	2.193.273	3.839.652
Uitzettingen < 1 jaar	13.141.709	16.579.825	Overlopende passiva	3.305.638	3.195.758
- Vorderingen op openbare lichamen	8.741.195	4.409.869	- Te betalen kosten/verplichtingen	3.212.199	2.830.835
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een	2.213.434	9.243.393	- Van de Europese en Nederlandse	42.923	354.048
rentetypische looptijd korter dan één jaar			overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen		
- Overige vorderingen	2.187.081	2.926.562	- overige vooruit ontvangen bedragen	50.516	10.875
Liquide middelen	272.192	201.510	Totaal vlottende passiva	15.498.911	17.035.410
- Banksaldi	272.192	201.510			
Overlopende activa	2.452.596	1.941.771			
Totaal vlottende activa	20.630.870	24.176.850			
TOTAAL ACTIVA	82.033.376	84.633.301	TOTAAL PASSIVA	82.033.376	84.633.301
			- Gewaarborgde geldleningen	14.657.999	14.855.768
			- Gewaarborgde leningen met een achtervang positie	79.002.000	91.971.000

Toelichting op de balans

Toelichting op de balans

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa	2018	2017
- Kosten onderzoek en ontwikkeling	3.360	6.720
- Bijdrage aan activa in eigendom van derden	1.581.922	1.697.887
Totaal	1.585.282	1.704.607

Bijdrage aan activa in eigendom van derden, belangrijkste posten:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2017	Investeringen	Bijdr. derden / desinvestering	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2018
Open Leercentrum de Noordgouw	399.000	-	-	10.500	388.500
Streekarchief	154.436	-	-	3.929	150.507
St. Buitensport, kunstgras Eeuwlanden	459.817	-	-	41.982	417.835
Kunstgrasvelden Molenbeek	217.692	-	-	19.390	198.303
Kunstgrasvelden VEVO	240.935	-	-	19.508	221.427
Kunstgrasvelden Monnikenbos	195.273	-	-	18.292	176.981
t Zwarte Paard, Wapenveld	-	200.000	200.000	-	-

Materiële vaste activa	2018	2017
- Investerings met een economisch nut	37.437.698	37.495.933
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	11.808.267	11.303.762
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	8.307.652	7.613.145
- In erfpacht uitgegeven gronden	860.000	860.000
Totaal	58.413.618	57.272.840

Investerings met een economisch nut:

Categorie	Boekwaarde	Investerings	Bijdr. derden	Afschrijving	Boekwaarde
-----------	------------	--------------	---------------	--------------	------------

	31-12-2017	n	/ desinvestering	en	de 31-12-2018
Gronden en terreinen	4.648.678	-	15.029	34.578	4.599.071
Woonruimten	21.342	-	-	1.420	19.923
Bedrijfsgebouwen	30.133.880	794.481	-	870.106	30.058.255
Grond, weg en waterbouw en kunstwerken	762.150	40.000	-	64.101	738.050
Vervoermiddelen	100.287	22.459	-	54.750	67.996
Machines, apparaten en installaties	482.530	179.425	-	63.028	598.928
Overige materiële vaste activa	1.347.065	317.205	-	308.795	1.355.474
Totaal	37.495.933	1.553.570	15.029	1.396.776	37.437.697

De voornaamste investeringen zijn:

		2018	2017
Bedrijfsgebouwen:	Brandweerkazerne Heerde	640.966	-
	De Heerd	-	87.385
	De Rhijnsberg	-	69.060
Grond, weg en waterbouw en kunstwerken	Renovatie sportvelden	40.000	16.594
Vervoermiddelen	Overname materieel Lucrato	-	56.245
Machines, apparaten en installaties	Vervanging CV installatie Faberhal	166.920	62.945
	Overname materieel Lucrato	-	30.584
Overige materiële vaste activa	Investering ICT (M2I en M2A)	248.222	356.527-
	Aanschaf zonnepanelen	-	247.220

Voornaamste bijdr. derden/desinvestering:

		2018	2017
Grond, weg en waterbouw en kunstwerken	Gronddepot	15.029	-

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

Categorie	Boekwaarde 31-12-2017	Investering n	Bijdr. derden / desinvestering	Afschrijving en	Boekwaarde 31-12-2018
Bedrijfsgebouwen	36.582	-	-	3.411	33.171

Grond, weg en waterbouw en kunstwerken	11.256.581	823.965	-	313.817	11.766.728
Overige materiële vaste activa	10.599	-	-	2.231	8.368
Totaal	11.303.762	823.965	-	319.459	11.808.267

De voornaamste investeringen zijn:

		2018	2017
Grond, weg en waterbouw en kunstwerken	Afkoppelen hemelwater	648.445	168.925
	Bomenbuurt fase 2 (riolering)	107.365	133.948
	Vervangen en vernieuwen riolering	67.870	67.601
	Reconstructie riool Roskamp	-	244.874
	Bomenbuurt fase 1 (riolering)	-	137.242
	Riolering Kerkstraat-Weverweg	-	22.243

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut:

Categorie	Boekwaarde 31-12-2017	Investeringen	Bijdr. derden / desinvestering	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2018
Grond, weg en waterbouw en kunstwerken	7.613.145	1.312.710	291.124	327.079	8.307.652

De voornaamste investeringen zijn:

		2018	2017
	Diverse fietspaden	405.565	-
	Het Zwarte Paard	111.124	-
	Reconstructie wegen	267.126	27.204-
	Bomenbuurt, fase 2	206.131	-
	Grasbetonstenen buitenwegen	104.240	-
	Vernieuwen openbare verlichting	72.737	52.678
	Renovatie plantsoenen	30.950	43.213
	Fietspad Kamperweg	11.374	292.857
	Rivierfront (gebiedsontwikkeling hoogwatergeul)	-	462.617

Bomenbuurt, fase 1	-	184.986
Reconstructie Roskamp	-	181.029
Herinrichting Dorpsstraat	-	81.884
Investerings speelplan	-	55.121

Voornaamste bijdr. derden/desinvestering:

Het Zwarte Paard	311.124	-
Diverse fietspaden	180.000	-
Fietspad Kamperweg	-	148.377
Reconstructie wegen	-	78.441

In erfpacht uitgegeven gronden:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2017	Investeringen	Bijdr. derden / desinvestering	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2018
In erfpacht uitgegeven gronden	860.000	-	-	-	860.000

Financiële vaste activa

	2018	2017
- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	6.000	6.000
- Kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen	60.013	60.013
- Leningen aan overige verbonden partijen	689.918	761.525
- Overige langlopende leningen	647.676	651.466
Totaal	1.403.607	1.479.004

Kapitaal verstrekking aan ov. verbonden partijen:

	2018	2017
Aandelen RGV Holding BV	3.726	3.726
Aandelen Vitens (preferente en gewone)	2.615	2.615
Aandelen NV ROVA Holding	30.857	30.857
Aandelen BNG	22.815	22.815
Totaal	60.013	60.013

Het dividend van de aandelen RGV, Vitens, ROVA, BNG wordt verantwoord in het jaar van ontvangst.

	2018	2017
<i>Leningen aan overige verbonden partijen:</i>		
Hoofdsom lening Vitens	214.816	286.423
Rentepercentage (variabel)	1,92%	2,15%
Aflossing per jaar	71.607	
Resterende looptijd	3 jaar	
Hoofdsom lening Rova	475.101	475.101
Rentepercentage (vast)	8%	
Aflossing per jaar	-	
Resterende looptijd	-	

Overige langlopende leningen belangrijkste posten:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2017	Investeringen	Bijdr. derden / desinvestering	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2018
Hypothecaire leningen ambtenaren	162.528	-	-	9.112	153.416
Startersleningen	476.938	5.323	-	-	482.260

Vlottende activa

Vorraden	2018	2017
- Onderhanden werk: in exploitatie genomen bouwgrond	4.764.373	5.453.745
Totaal	4.764.373	5.453.745

<i>Specificatie onderhanden werk: in exploitatie genomen bouwgrond:</i>	2018	2017
: Complex Eeuwandseweg noord	1.427.166	1.400.544
Complex Eeuwandseweg zuid	343.614	339.221

Complex gemeentewerf Veldweg	49.390-	173.415-
Complex Bovenkamp II	954.587	1.595.818
Complex de Kolk	2.629.030	2.713.377
Complex Wezeweg 4	678.855	901.291
Totaal	5.983.864	6.776.836
Voorziening t.b.v. het complex Eeuwlandseweg zuid	297.400	262.700
Voorziening t.b.v. het complex de Kolk	618.522	781.922
Voorziening t.b.v. het complex Wezeweg 4	303.569	278.469
Totaal	4.764.373	5.453.745

Verwachting van het toekomstige verloop:

Omschrijving	balanswaarde 31-12-2018	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd resultaat (positief)
In exploitatie genomen bouwgrond	4.764.373	2.713.093	9.709.688	2.232.222-

Uitzettingen < 1 jaar

	2018	2017
- Vorderingen op andere publiekrechtelijke lichamen	8.741.195	4.409.869
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.213.434	9.243.393
- Overige vorderingen	2.187.081	2.926.562
Totaal	13.141.709	16.579.825

Overige vorderingen:

Omschrijving	31.12.2018	31.12.2017
Belasting vorderingen	381.055	1.579.137
Overig	2.024.076	1.429.163
Raming voor oninbare belasting en overige vorderingen	351.804-	250.714-
Verhaalsvorderingen SOZA	425.247	629.255
Voorziening oninbare verhaalsvorderingen SOZA	291.494-	460.279-
Totaal	2.187.081	2.926.562

Voornaamste vorderingen op andere publiekrechtelijke lichamen:

2018 **2017**

Belastingdienst, BTW aangifte en de Heerd	3.323.752	2.642.106
Provincie Gelderland	1.711.671	-
Gemeente Oldebroek, projecten inzake samenwerkingen	1.678.903	714.044
Gemeente Hattem, projecten inzake samenwerkingen	1.140.100	917.964
Ministerie van Binnenlandse Zaken	436.678	-

Belasting vorderingen:

	2018	2017
Liander, precariobelasting	-	1.143.823

Overig, belangrijkste vorderingen

	2018	2017
Bedrijfsvoeringsorganisatie H2O	240.473	-
Geveke Bouw	83.893	83.893
Hummelhuis	69.428	70.414
Belastingdienst (oa BTW M2I en M2A projecten I-dienst)	13.624	495.089

Verhaalsdebiteuren SOZA:

Betreft vorderingen in het kader van de WWB (Wet Werk en Bijstand) en BBZ (Besluit Bijstand Zelfstandigen)

Voorziening oninbare verhaalsvorderingen SOZA:

De vorderingen zijn nominatief beoordeeld op inbaarheid.

Liquide middelen

Banksaldi:

	2018	2017
- ING rekening	73.903	65.879
- RABO rekening	97.984	35.049
- BNG rekeningen	100.305	100.581
Totaal	272.192	201.510

Overlopende activa

Van Europese overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen

2018 **2017**

- -

Van het Rijk te ontvangen voorschotbedragen		429.952	674.931
Van overige Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen		-	-
Overige te ontvangen bedragen		1.622.644	1.257.460
Vooruitbetaalde kosten		400.000	9.380
	Totaal	<u>2.452.596</u>	<u>1.941.771</u>

Specificatie voorschotbedragen

Omschrijving	31.12.2017	Toevoegingen	Onttrekkingen	31.12.2018
SVB voorschot PGB jeugd	28.500	-	28.500	-
SVB voorschot PGB WMO	44.980	-	44.980	-
Vangnetuitkering	601.451	16.342	191.766	426.027
BBZ	0	3.925	-	3.925
Totaal	674.931	20.267	265.246	429.952

Te ontvangen bedragen, belangrijkste posten:

	2018	2017
Belastingkohieren	1.469.252	368.275
ROVA, afrekening (incl.kunststofverpakkingen Afvalfonds)	67.681	101.682
Nog af te rekenen met Hattem en Oldebroek	1.661	134.490
Provincie, gebiedsontwikkeling Hoogwatergeul	-	529.959

Eigen vermogen

Reserves

	2018	2017
- Algemene reserve	9.173.982	10.575.051
- Bestemmingsreserve	11.441.448	10.111.004
Totaal	<u>20.615.430</u>	<u>20.686.055</u>

Verloop Algemene Reserve:

Omschrijving	Bedrag
Saldo per 31-12-2017	10.575.051
Mutaties tussen reserves	-
Toevoegingen volgens	1.067.253

programmarekening	
Onttrekkingen volgens programmarekening	498.000
Toevoegingen wegens resultaat vorig dienstjaar	-
Onttrekkingen wegens resultaat vorig dienstjaar	1.970.323
Saldo per 31-12-2018	9.173.982

Toevoegingen volgens programmarekening, belangrijkste posten

2018 **2017**

Precariobelasting

1.067.253 1.102.916

Onttrekkingen volgens programmarekening, belangrijkste posten

2018 **2017**

Afslag A28
bedrijventerrein H2O

430.000 -

Verloop Bestemmingsreserves
:

Omschrijving	Bedrag
Saldo per 31-12-2017	10.111.004
Mutaties tussen reserves	-
Toevoeging volgens programmarekening	2.282.829
Onttrekkingen volgens programmarekening	857.812
Toevoeging wegens resultaat vorig dienstjaar	-
Onttrekkingen wegens resultaat vorig dienstjaar	21.000
Verminderings i.v.m. afschrijvingen	73.573
Saldo per 31-12-2018	11.441.448

Belangrijkste toevoegingen volgens programmarekening:

2018 **2017**

Afkoop onderhoud
infrstructuur
Hoogwatergeul

1.108.347 3.319.892

Reserve gebouwen,
achterstallig onderhoud

642.000 -

Afslag A28
bedrijventerrein H2O

430.000 -

De Heerd

- 86.260

Onderhoud wegen

- 79.644

<i>Belangrijkste onttrekkingen volgens programmarekening:</i>	2018	2017
Bijdrage gebiedsontwikkeling	38.294	121.620
Afboekingen gemeentelijke huisvesting	-	87.988
Renovatie Raadhuis	-	135.000
Resultaat reiniging	195.252	-
Terugbetaling en onttrekking areaal Hoogwatergeul	302.470	-
Asbest Horsthoekschool	80.000	-

Saldo rekening van baten en lasten	2018	2017
	1.883.432	1.991.323-

Het rekeningsaldo kan als volgt worden verklaard:

	2018	2017
- Exploitatiesaldo	1.289.132 pos	2.090.152 neg
- Complexen grondexploitatie	594.300 pos	98.829 pos
Totaal	1.883.432 pos	1.991.323 neg

Voorzieningen

	2018	2017
- Voorzieningen	6.340.603	6.088.158

Verloop voorzieningen:

Omschrijving	31-12-2017	Toevoegingen	Vrijval	Aanwendingen	31-12-2018
Pensioenvoorziening bestuurders	1.815.378	81.345	-	93.490	1.803.233
Voorziening riolering	3.937.781	546.589	-	-	4.484.370
Bedrijventerrein H2O	335.000	-	282.000	-	53.000
Totaal	6.088.156	627.935	282.000	93.490	6.340.603

Verplichtingen waarvan de omvang is in te schatten:

Pensioenvoorziening Bestuurders	Deze voorziening is gevormd voor de pensioenverplichtingen aan (oud) wethouders.
---------------------------------	--

Voorzieningen met een bestedingsverplichting:

Voorziening riolering De van derden verkregen middelen (rioolheffing) dienen specifiek besteed te worden aan uitgaven conform het GRP (Gemeentelijk Rioleringsplan). voorkomen van duur achterstallig onderhoud.

Verplichtingen met een onzekere omvang:

Bedrijventerrein H2O Voorziening voor toekomstige verliezen op het bedrijventerrein H2O
(zie ook de paragraaf Weerstandsvermogen).

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Onderhandse leningen

- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen

2018 **2017**
37.695.000 42.815.000

De langlopende onderhandse leningen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	31-12-2017	Aflossingen	Opnames	31-12-2018	Looptijd-%
BNG	4.108.334	566.667	-	3.541.667	2025 - 4,65%
BNG	4.266.666	533.333	-	3.733.333	2025 - 3,56%
Nederlandse Waterschapsbank	1.440.000	120.000	-	1.320.000	2029 - 4,675%
BNG	6.750.000	450.000	-	6.300.000	2032 - 3,445%
BNG	6.000.000	1.000.000	-	5.000.000	2023 - 2,07%
Provincie Noord Brabant	5.250.000	750.000	-	4.500.000	2024 - 1,12%
BNG	8.000.000	1.000.000	-	7.000.000	2025 - 0,58%
BNG	7.000.000	700.000	-	6.300.000	2027 - 0,647%
Totaal	42.815.000	5.120.000	-	37.695.000	

Vlottende passiva**Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**

	2018	2017
- Overige kasgeldleningen	10.000.000	10.000.000
- Overige schulden	2.193.273	3.839.652
Totaal	12.193.273	13.839.652

Specificatie van overige schulden:

	2018	2017
Schulden aan publiekrechtelijke lichamen	665.132	1.601.737
Schulden aan crediteuren privaatrechtelijk	1.173.387	2.237.622
Schulden aan crediteuren overig	354.754	294
Totaal	2.193.273	3.839.652

Belangrijkste schuld aan publiekrechtelijke lichamen:

	2018	2017
Gemeente Hattem	77.195	397.381
Belastingdienst (omzetbelasting/loonheffing)	74.574	740.218
Gemeente Zwolle	23.340	92.900
Gemeente Oldebroek	-	372.743

Belangrijkste schulden aan crediteuren privaatrechtelijk:

	2018	2017
ABP	113.246	196.568
Bouwbedrijf Salverda	93.795	-
Verian	59.098	51.151
Veluwenkamp Bedrijven B.V.	56.903	-
Kinderopvang op Maat	49.419	-
Schagen Infra	1.012	315.628
Bagger- en Waterwerken	-	81.232

Overlopende passiva**2018** **2017**

Te betalen kosten/verplichtingen	3.212.199	2.830.835
Van de Europese overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	-	-
Van het Rijk ontvangen voorschotbedragen	-	-
Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	42.923	354.048
Overige vooruit ontvangen bedragen	50.516	10.875
Totaal	3.305.638	3.195.758

<i>Te betalen kosten/verplichtingen, belangrijkste posten:</i>	2018	2017
Rente langlopende geldleningen	430.160	478.052
Nog te ontvangen facturen ZIN jeugd	370.098	1.060.045
Kosten uitvoeringsorganisatie Oldebroek	240.533	252.733
Bijdrage GR Bedrijfsvoeringsorganisatie H2O	218.248	-
Gemeente Oldebroek, doorbelasting salariskosten	183.851	-
Nog te ontvangen facturen WMO	183.060	297.000
Plus OV	167.959	181.223
Verian, afrekening AVR 2018	142.566	-
Rova	112.380	157.234
Schagen, Beatrixweg	100.072	-
Woningaanpassing	65.000	99.000

	2018	2017
Gewaarborgde geldleningen	14.657.999	14.855.768

Gewaarborgde leningen met een achtervangpositie	79.002.000	91.971.000
--	------------	------------

Betreft door het W.S.W. gewaarborgde schulden waarbij het Rijk samen met de gemeente een achtervang functie heeft.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Jaarlijks dient de gemeente in de toelichting op haar balans haar belangrijkste financiële verplichtingen te vermelden waaraan de gemeente voor de toekomstige jaren is verbonden (artikel 53, lid a BBV). In onderstaand overzicht zijn de belangrijkste verplichtingen opgenomen (bedragen > €40.000,- restant totale looptijd contract).

Omschrijving	Verplichting	Looptijd
Microsoft gebruikerslicenties	€ 42.000,-	Wordt jaarlijks herzien (stilzwijgend karakter)
Pink Roccade, diverse applicaties	€ 123.000,-	Wordt jaarlijks herzien (stilzwijgend karakter)
TOG Nederland Zuid, WOZ taxaties	€ 174.000,-	Looptijd t/m 2021
ETP, gebruiksfase onderhoud Warmte Koude opslag De Rhijnsberg	€ 119.130,-	Looptijd tot 2028
Jaarrekeningcontrole extern accountant	€ 133.380,-	Looptijd t/m 2020 (inclusief optie tot verlenging 2 jaar)
SDV Zwolle (stadsbank)	€ 80.000,-	Looptijd t/m 1 juli 2021
Menzis (zorgverzekering t.b.v. minima)	€ 60.000,-	Looptijd t/m 2021
Born Bos- en Faunabeheer	€ 184.800,-	Looptijd t/m 1 april 2023.
Dynniq, onderhoud openbare verlichting	<u>€ 160.000,-</u>	Looptijd t/m mei 2023
Totaal	€ 1.061.310,-	

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van Baten en lasten

Lasten	Begroting			Realisatie		
	Primaire begroting	Begrotings wijzigingen	Begroting na wijzigingen	Voor	Storting in reserve	Na
PR Bestuur 1	€ 2.368.527,00	€ 188.633,08	€ 2.557.160,08	€ 2.605.625,78	€ -	€ 2.605.625,78
PR Bedrijfsvoering 2	€ 1.861.854,00	€ 514.186,16	€ 2.376.040,16	€ 1.920.876,16	€ 1.497.252,76	€ 3.418.128,92
PR Ruimte, ondernemen en wonen 3	€ 9.194.513,00	€ 2.483.109,78	€ 11.677.622,78	€ 11.071.011,85	€ 1.830.826,16	€ 12.901.838,01
PR Sociaal Maatschappelijk 4	€ 20.158.557,00	€ 1.469.631,89	€ 21.628.188,89	€ 21.418.789,23	€ -	€ 21.418.789,23
PR Overhead 5	€ 6.773.972,00	€ 11.887.481,17	€ 18.661.453,17	€ 18.503.717,54	€ 22.002,50	€ 18.525.720,04
PR Algemene dekkingsmiddelen 6	€ 483.018,00	€ - 216.388,08	€ 266.629,92	€ 237.948,70	€ -	€ 237.948,70
PR Onvoorzien 7	€ 25.000,00	€ 21.875,00	€ 46.875,00	€ -	€ -	€ -
- Te betalen vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 40.865.441,00	€ 16.348.529,00	€ 57.213.970,00	€ 55.757.969,26	€ 3.350.081,42	€ 59.108.050,68

Baten	Begroting			Realisatie		
	Primaire begroting	Begrotings wijzigingen	Begroting na wijzigingen	Voor	Onttrekking uit reserve	Na
PR Bestuur 1	€ -21.220,00	€ - 39.700,00	€ - 60.920,00	€ - 85.841,47	€ - 10.000,00	€ -95.841,47
PR Bedrijfsvoering 2	€ - 544.389,00	€ - 785.191,00	€ - 1.329.580,00	€ - 2.497.095,61	€ - 500.620,15	€ - 2.997.715,76
PR Ruimte, ondernemen en wonen 3	€ - 5.151.003,00	€ - 3.201.735,00	€ - 8.352.738,00	€ - 9.122.377,51	€ - 777.811,55	€ - 9.900.189,06
PR Sociaal Maatschappelijk 4	€ - 3.377.560,00	€ - 605.129,00	€ - 3.982.689,00	€ - 3.961.758,83	€ - 140.953,03	€ - 4.102.711,86
PR Overhead 5	€ - 551.177,00	€ - 11.510.782,00	€ - 12.061.959,00	€ - 11.970.015,65	€ -	€ - 11.970.015,65
PR Algemene dekkingsmiddelen 6	€ - 31.220.092,00	€ - 257.061,00	€ - 31.477.153,00	€ - 31.925.009,13	€ -	€ - 31.925.009,13
PR Onvoorzien 7	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- Te betalen vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ - 40.865.441,00	€ - 16.399.598,00	€ - 57.265.039,00	€ - 59.562.098,26	€ - 1.429.384,42	€ - 60.991.482,68

Saldo	Begroting			Realisatie		
	Primaire begroting	Begrotings wijzigingen	Begroting na wijzigingen	Voor	Mutaties met reserve	Na
PR Bestuur 1	€ 2.347.307,00	€ 148.933,08	€ 2.496.240,08	€ 2.519.784,31	€ - 10.000,00	€ 2.509.784,31
PR Bedrijfsvoering 2	€ 1.317.465,00	€ - 271.004,84	€ 1.046.460,16	€ - 576.219,45	€ 996.632,61	€ 420.413,16
PR Ruimte, ondernemen en wonen 3	€ 4.043.510,00	€ - 718.625,22	€ 3.324.884,78	€ 1.948.634,34	€ 1.053.014,61	€ 3.001.648,95
PR Sociaal Maatschappelijk 4	€ 16.780.997,00	€ 864.502,89	€ 17.645.499,89	€ 17.457.030,40	€ - 140.953,03	€ 17.316.077,37
PR Overhead 5	€ 6.222.795,00	€ 376.699,17	€ 6.599.494,17	€ 6.533.701,89	€ 22.002,50	€ 6.555.704,39
PR Algemene dekkingsmiddelen 6	€ - 30.737.074,00	€ - 473.449,08	€ - 31.210.523,08	€ - 31.687.060,43	€ -	€ - 31.687.060,43
PR Onvoorzien 7	€ 25.000,00	€ 21.875,00	€ 46.875,00	€ -	€ -	€ -
- Te betalen vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ -	€ - 51.069,00	€ - 51.069,00	€ - 3.804.128,94	€ 1.920.696,69	€ - 1.883.432,25

controle € 0,00

Overzicht mutaties reserves en voorzieningen

Overzicht mutaties reserves

	Saldo per 31-12- 2017	Muta- ties tusse- n reser- ves	Toevoegi- ngen volgens program- ma rekening	Onttrekki- ngen volgens program- ma rekening	Toevoe- ging wegen resulta- at vorig dienstj- aar	Onttrekk- ingen wegens resultaat vorig dienstj- aar	Verminder- ingen ivm afschrijvi- ngen	Saldo per 31-12- 2018
80001 Grondexploitatie (niet geblokkeerd)	€ 5.691.089,23	€ -	€ 1.067.252,76	€ 498.000,00	€ -	€ 1.970.322,58	€ -	€ 4.290.019,41
80002 Algemene Reserve (geblokkeerd)	€ 4.883.962,14	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 4.883.962,14
0980 subotaal	€ 10.575.051,37	€ -	€ 1.067.252,76	€ 498.000,00	€ -	€ 1.970.322,58	€ -	€ 9.173.981,55
000 algemene reserves								
80201 Res.afkoop onderhoud graven	€ 1.172.408,00	€ -	€ -	€ 77.885,14	€ -	€ -	€ -	€ 1.094.522,86
80204 Reserve afvalstoffenheffing	€ 938.790,35	€ -	€ -	€ 195.252,10	€ -	€ -	€ -	€ 743.538,25
80216 Reserve gebiedsontwikkeling	€ 38.293,89	€ -	€ -	€ 38.293,89	€ -	€ -	€ -	€ -
80218 Reserve voorbereiding accommodaties	€ -0,00	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -0,00
80219 Reserve Apeldoornskanaal	€ 56.431,40	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 56.431,40
80221 Reserve startersleningen	€ 475.441,00	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 475.441,00
80222 Reserve dorpscentra Heerde/Wveld	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
80223 Reserve Klompenpadennetwerk	€ 12.990,00	€ -	€ 5.077,26	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 18.067,26
80224 Reserve Infrastructuur, kunstwerken HWG	€ 3.319.892,00	€ -	€ 1.108.347,00	€ 302.470,40	€ -	€ -	€ -	€ 4.125.768,60
80225 Reserve afrit A28 bedrijventerrein H2O	€ -	€ -	€ 430.000,00	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 430.000,00
80226 Reserve Functieboek	€ -	€ -	€ 22.002,50	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 22.002,50
80227 Reserve Duurzaamheid	€ -	€ -	€ 32.401,90	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 32.401,90

803xx	Reserve tbv xx investering	€ 2.289.970 ,52	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 73.573,18	€ 2.216.397 ,34
80401	Reserve 00 onderhoud wegen	€ 79.644,36	€ -	€ 43.000,0 0	€ 68.996,8 4	€ -	€ -	€ -	€ 53.647,52
80403	Reserve 00 gebouwen	€ 1.350.121 ,58	€ -	€ 642.000, 00	€ 174.913, 18	€ -	€ 21.000,00	€ -	€ 1.796.208 ,40
80404	Reserve 00 Rhijnsberg	€ 205.520,0 0	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 205.520,0 0
80405	Reserve de 00 Heerd	€ 171.501,0 0	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 171.501,0 0
0980	subtotaal	€	€ -	€	€	€ -	€	€	€
200	bestemmingsr eserves	10.111.0 04,10		2.282.82 8,66	857.811, 55		21.000,0 0	73.573,18	11.441.4 48,03
	TOTAAL	€ 20.686.0 55,47	€ -	€ 3.350.08 1,42	€ 1.355.81 1,55	€ -	€ 1.991.32 2,58	€ 73.573,18	€ 20.615.4 29,58

98000	Algemene 0 Reserves	€ 10.575.05 1,37	€ -	€ 1.067.25 2,76	€ 498.000, 00	€ -	€ 1.970.322 ,58	€ -	€ 9.173.981 ,55
98020	Overige 0 bestemmings reserves	€ 10.111.00 4,10	€ -	€ 2.282.82 8,66	€ 857.811, 55	€ -	€ 21.000,00	€ 73.573,18	€ 11.441.44 8,03
98090	Resultaat na 0 bestemming	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.883.432 ,25
		€ 20.686.0 55,47	€ -	€ 3.350.08 1,42	€ 1.355.81 1,55	€ -	€ 1.991.32 2,58	€ 73.573,18	€ 22.498.8 61,83

**uitsplitsing
803xxxx**

80302	Alg.Res.gb- 00 inven/elek.zoutl oods	€ 10.939,83	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 450,67	€ 10.489,16
80308	Res.Inv.- 00 verpl.AZC naar Klimboom	€ 140.645,0 0	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 4.955,00	€ 135.690,0 0
80309	Alg.Res.ngb- 00 afschr.Atliekb aan	€ 234.000,0 0	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 19.500,00	€ 214.500,0 0
80310	Res.andere 00 voorz.onderwijs	€ 103.233,6 5	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 2.670,00	€ 100.563,6 5
80312	Res.Bovenk.- 00 Wesseldijkscho ol,619	€ 40.000,00	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.000,00	€ 39.000,00
80315	Res.inv.- 00 ontsluiting Groene Hart	€ 90.000,00	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 90.000,00
80316	Alg.Res.gb- 00 dig.best.pl.,452	€ 14.595,53	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 14.595,53
80330	Reserve 00 nieuwbouw	€ 815.802,0	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 11.433,00	€ 804.369,0

gemeentewerf	4								4
80337 Reserve	€	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€
00 ontwikkelingsge bieden	9.154,83								9.154,83
80359 Res.verz.brand	€	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.931,00		€
00 Margrietschool	399.425,1 4								397.494,1 4
80365 Reserve	€ -0,09	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -0,09
00 decentralisatie dossiers									
80367 Reserve	€	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 6.086,68		€
00 Sutuwall (voetbalmuur)	8.081,84								1.995,16
80368 Reserve	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
00 afb.boekwaarde s (gem.kant,Eper w)									
80371 Reserve	€	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€
00 verhuizing (gem.kantoor,E perweg)	8.953,97								8.953,97
80373 reserve	€	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 2.953,03		€
00 (frictie)kosten berghuizerbad	134.315,6 4								131.362,6 1
80377 reserve	€	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€	€	€ -
00 Basisregistratie grootschalige topografie	22.593,80						22.593,80		
80378 reserve budget	€	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€
00 re-integratie	47.850,00								47.850,00
80379 reserve co-	€	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€
00 financiering rivierfront	210.379,3 4								210.379,3 4
	€	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€	€	€
	2.289.970 ,52						73.573,18	2.216.397 ,34	

Toelichting reserves

Toelichting reserves

De **algemene reserve Grondexploitatie (niet geblokkeerd)** dient als weerstandsvermogen voor de grondexploitatie en incidentele risico's van de normale exploitatie. Toevoeging van € 1.067.253,- betreffende inkomsten precariobelasting conform raadsbesluit van 16 december 2013. Onttrekkingen van € 2.013.323,- betreffende het negatieve jaarrekeningresultaat 2017; voor het WK inline skates is € 25.000,- onttrokken en ten behoeve van de afslag van de A28 (bedrijventerrein H2O) is € 430.000,- onttrokken.

De **algemene reserve (geblokkeerd)** dient als weerstandsvermogen voor de normale exploitatie. In 2018 is er niet gemuteerd op deze reserve.

De **reserve afkoop onderhoud graven** dient voor de bekostiging van het onderhoud van de afgekochte graven. Onttrekking van € 77.885,- op basis van het jaarrekeningresultaat 2018; e.e.a. geformaliseerd in de Financiële verordening gemeente Heerde 2017.

De **reserve afvalstoffenheffing** dient voor het opvangen van de jaarlijkse tekorten van de exploitatie van de huishoudelijke afvalstoffen. Toevoeging van € 195.252,- op basis

van het jaarrekeningresultaat 2018; e.e.a. geformaliseerd in de Financiële verordening gemeente Heerde 2017.

De **reserve gebiedsontwikkeling** dient voor het tijdelijk reserveren van de gemeentelijke bijdrage aan het project gebiedsontwikkeling. In 2018 is dit project afgesloten en is het restant uit de reserve ad. € 38.294,- aan de exploitatie toegevoegd.

De **reserve Apeldoornskanaal** dient voor het tijdelijk reserveren van de gemeentelijke bijdrage aan het project Apeldoornskanaal. In 2018 is er niet gemuteerd op deze reserve.

De **reserve startersleningen** dient als buffer voor de uitgezette startersleningen. In 2018 is er niet gemuteerd op deze reserve.

De **reserve Klompenpadennetwerk** dient voor het op termijn herstellen van het klompenpadennetwerk en wordt gevoed door sponsorbijdragen. Bij de Najaarsnota 2018 is er € 5.077,- aan deze reserve toegevoegd.

De **reserve infrastructuur, kunstwerken HWG** dient voor het beheer en onderhoud van de infrastructuur en kunstwerken van het voormalig projectgebied Hoogwatergeul. Bij de Najaarsnota 2018 is hieraan nog € 1.108.347,- toegevoegd. Voor het beheer en onderhoud van dit gebied is in 2018 € 302.470,- aan deze reserve onttrokken (primitieve begroting 2018).

De **reserve afrit A28 bedrijventerrein H2O** is bestemd voor de gemeentelijke bijdrage aan dit op- en afrittenstelsel. In 2018 is hieraan € 430.000,- toegevoegd vanuit de algemene reserve grondexploitatie.

De **reserve functieboek** is ingesteld voor de toekomstige bekostiging van het nieuwe functiewaarderingssysteem HR 21. Bij de voorjaarsnota 2018 is hieraan € 25.000,- toegevoegd; de gemaakte kosten in 2018 bedroegen € 2.997,-. Per saldo resteert er nog een bedrag van € 22.003,-.

De **reserve duurzaamheid** is bij de najaarsnota 2018 gevormd en is ontstaan doordat het beschikbare budget voor 2018 maar voor een gering deel is ingezet. Dit geld wordt in de toekomst besteed aan duurzaamheidsprojecten; een concrete invulling is hieraan nog niet gegeven.

De **reserve t.b.v. investeringen** is een totaal van reserves die hoofdzakelijk dienen ter dekking van de afschrijvingskosten van in het verleden gedane investeringen. De onttrekking van € 50.979,- bestaat uit meerdere afboekingen (op investeringen).

De **reserve onderhoud wegen** wordt gebruikt om de ontvangsten uit degeneratieschade op een later moment / in een ander jaar in te kunnen zetten voor het herstel. In 2018 is € 43.000,- toegevoegd aan deze reserve; Voor de herstelwerkzaamheden is in dit jaar € 68.997,- uitgegeven.

De **reserve gebouwen** dient als dekking van het (onvoorzien) groot onderhoud van gebouwen met als doel het voorkomen van achterstallig onderhoud. Bij de najaarsnota 2018 is hieraan € 642.000,- toegevoegd vanuit de verkoopopbrengst van De Spreng. De onttrekkingen hebben betrekking op meerkosten van de brand aan de Eperweg ad. € 21.000,- (vanuit de resultaatbestemming 2017); € 80.000,- ten behoeve van de asbestverwijdering van de Horsthoekschool (voorjaarsnota 2018) en € 94.913,- als gevolg van gemaakte kosten bij de vrijgekomen locaties (primitieve begroting 2018).

De **reserve Rhijnsberg** dient als dekking van het (onvoorzien) groot onderhoud met als doel het voorkomen van achterstallig onderhoud. In 2018 is als gevolg van de bezuinigingen geen bedrag aan de reserve toegevoegd. (raadsbesluit 8 november 2016).

De **reserve de Heerd** dient als dekking van het (onvoorzien) groot onderhoud met als doel het voorkomen van achterstallig onderhoud. In 2018 is als gevolg van de bezuinigingen geen bedrag aan de reserve toegevoegd. (raadsbesluit 8 november 2016).

Overzicht voorzieningen

Nummer	Omschrijving	Saldo per 31-12- 2017	Toevoegingen	Ten gunste van rekening van baten en lasten vrijgevallen bedragen	Aanwendungen	Saldo per 31-12- 2018
8500300	Pensioenvoorziening Bestuurders	€ 1.815.378	€ 81.345	€ -	€ 93.490	€ 1.803.233
8500900	Voorz. Riolering	€ 3.937.781	€ 546.589	€ -	€ -	€ 4.484.370
8501020	Bedrijventerrein H20	€ 335.000	€ -	€ 282.000	€ -	€ 53.000
Totaal Voorzieningen		€ 6.088.158	€ 627.935	€ 282.000	€ 93.490	€ 6.340.603

Overzicht van de incidentele baten en lasten per programma

Overzicht van de incidentele baten en lasten per programma

Jaarlijks wordt er bij de rekening een overzicht opgenomen van de incidentele lasten en baten per programma (> € 10.000,-) die zich in het desbetreffende jaar hebben voorgedaan (artikel 28, lid 3a BBV).

Programma	Omschrijving	Uitgaaf / inkomst	Bedrag
Bestuur en Veiligheid	Bestuurswisseling	uitgaaf	€ 65.500,-

Bestuur en Veiligheid	Informatiebeveiliging	uitgaaf	€ 83.500,-
Ruimte, Ondernemen en Wonen	Stormschade openbaar groen	uitgaaf	€ 18.500,-
Ruimte, Ondernemen en Wonen	Asbestsanering Horsthoekschool (onttrokken aan de reserve € 80.000,-)	uitgaaf	€ 172.000,-
Ruimte, Ondernemen en Wonen	Toevoeging afkoopsom beheer en onderhoud Hoogwatergeul (toegevoegd aan de reserve)	inkomst	-/- € 1.108.000,-
Ruimte, Ondernemen en Wonen	Schade-uitkering prinses Margrietschool	inkomst	-/- € 60.000,-
Ruimte, Ondernemen en Wonen	Verkoopopbrengst De Spreng (toevoeging aan de reserve € 642.000,-)	inkomst	-/- € 1.025.000,-
Sociaal maatschappelijk	WK inline skaten (onttrokken aan de reserve)	uitgaaf	€ 25.000,-
Algemene dekkingsmiddelen	Uitkering compensatiebijdrage sociaal domein 2016/2017 (stroppenpot)	inkomst	-/- € 424.000

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen en semi publiek sector (WNT)

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen en semi publiek sector (WNT)

WNT-verantwoording 2018 Gemeente Heerde

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de gemeente Heerde en de essentie is dat de bestuurders niet meer mogen verdienen dan een minister. Voor de Gemeente Heerde is het algemene bezoldigingsmaximum van toepassing. Deze is in 2018 vastgesteld op € 189.000. Er zijn binnen de Gemeente Heerde geen functionarissen met een bezoldiging op of over dit bedrag.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	B. van Zuthem	B. Espeldoorn- Bloemendal
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0	0,89
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 100.746	€ 62.838
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.734	€ 10.722
<i>Subtotaal</i>	€ 117.480	€ 73.560
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 189.000	€ 168.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 117.480	€ 73.560
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Deeltijdfactor 2017 in fte	1,0	0,89
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 102.467	€ 73.747
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.534	€ 9.174
Totale bezoldiging 2017	€ 118.002	€ 82.922

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Deze categorie is in 2018 niet van toepassing voor de Gemeente Heerde.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Evenmin als de hierboven vermelde topfunctionarissen, zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Overzicht SIsa

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019

OC W	D 9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2018 (OAB) Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstanden beleid 2011-2018 Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinfor matie		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: D9 / 01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: D9 / 02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: D9 / 03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: D9 / 04</i>		
			€ 136.449	€ 6.720	€ 4.445	€ 19.447		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor matie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstanden beleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor matie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten in (jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstanden beleid Bedrag	Eindverantwoord ing Ja/Nee	
<i>Aard controle n.v.t</i> <i>Indicatornummer: D9 / 05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: D9 / 06</i>	<i>Aard controle n.v.t</i> <i>Indicatornummer: D9 / 07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: D9 / 08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornumme r: D9 / 09</i>				
	1				Ja			
SZ W	G 2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeen tedeel 2018 Alle gemeenten verantwoorden hier het	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet

		gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	(PW)	inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 05</i>
			€ 2.326.636	€ 74.940	€ 301.400	€ 2.887	€ 21.859
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 11</i>
			€ 3.222	€ 0	€ 0	€ 135.799	€ 0
SZ W	G 3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2018 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 05</i>
							<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 06</i>

Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	€ 25.919	€ 0	€ 5.786	€ 0	€ 0	€ 0
	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G3 / 09</i>			
€ 0	€ 0	Ja				

Overzicht Taakvelden

Prog	Programma	Taakveld	Naam taakveld	Bedrag
PR1	Bestuur	0.1	Bestuur	€ 1.048.781,27
PR1	Bestuur	0.4	Overhead	€ 12.391,75
PR1	Bestuur	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	€ 995.534,82
PR1	Bestuur	1.2	Openbare orde en veiligheid	€ 270.946,26
PR1	Bestuur	7.4	Milieubeheer	€ 7.267,21
PR1	Bestuur	8.3	Wonen en bouwen	€ 174.863,00
Totaal PR1 Bestuur				€ 2.509.784,31
PR2	Bedrijfsvoering	0.1	Bestuur	€ 115.760,00
PR2	Bedrijfsvoering	0.10	Mutaties reserves	€ 1.019.226,41
PR2	Bedrijfsvoering	0.2	Burgerzaken	€ 86.855,83
PR2	Bedrijfsvoering	1.2	Openbare orde en veiligheid	€ 7.538,66
PR2	Bedrijfsvoering	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	€ -
PR2	Bedrijfsvoering	3.4	Economische promotie	€ 2.698,01
PR2	Bedrijfsvoering	5.4	Musea	€ 64.634,25
PR2	Bedrijfsvoering	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	€ -594.300,00
Totaal PR2 Bedrijfsvoering				€ 702.413,16
PR3	Ruimte, ondernemen en wonen	0.10	Mutaties reserves	€ 106.003,63
PR3	Ruimte, ondernemen en wonen	0.2	Burgerzaken	€ 1.925,31
PR3	Ruimte, ondernemen en wonen	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	€ -708.283,46
PR3	Ruimte, ondernemen en wonen	2.1	Verkeer en vervoer	€ 1.906.507,37
PR3	Ruimte, ondernemen en wonen	3.1	Economische ontwikkeling	€ 88.274,27
PR3	Ruimte, ondernemen en wonen	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	€ 15.337,10
PR3	Ruimte, ondernemen en wonen	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	€ -13.401,76
PR3	Ruimte, ondernemen en wonen	3.4	Economische promotie	€ 257.296,58
PR3	Ruimte, ondernemen en wonen	5.2	Sportaccommodaties	€ 283.644,07
PR3	Ruimte, ondernemen en wonen	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 1.237.981,51
PR3	Ruimte, ondernemen en wonen	7.2	Riolering	€ -285.395,69
PR3	Ruimte, ondernemen en wonen	7.3	Afval	€ -285.287,65
PR3	Ruimte, ondernemen en wonen	7.4	Milieubeheer	€ 288.259,88
PR3	Ruimte, ondernemen en wonen	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	€ -95.483,19
PR3	Ruimte, ondernemen en wonen	8.1	Ruimtelijke Ordening	€ -64.869,89
PR3	Ruimte, ondernemen en wonen	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	€ 37.850,26
PR3	Ruimte, ondernemen en wonen	8.3	Wonen en bouwen	€ 231.290,61
Totaal PR3 Ruimte, ondernemen en wonen				€ 3.001.648,95

PR4	Sociaal Maatschappelijk	0.10	Mutaties reserves	€ -27.953,03
PR4	Sociaal Maatschappelijk	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	€ 215.879,92
PR4	Sociaal Maatschappelijk	4.1	Openbaar basisonderwijs	€ 118.735,82
PR4	Sociaal Maatschappelijk	4.2	Onderwijshuisvesting	€ 808.643,55
PR4	Sociaal Maatschappelijk	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 745.524,30
PR4	Sociaal Maatschappelijk	5.1	Sportbeleid en activering	€ 309.427,09
PR4	Sociaal Maatschappelijk	5.2	Sportaccommodaties	€ 1.203,95
PR4	Sociaal Maatschappelijk	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	€ 264.198,23
PR4	Sociaal Maatschappelijk	5.5	Cultureel erfgoed	€ 67.647,30
PR4	Sociaal Maatschappelijk	5.6	Media	€ 275.355,00
PR4	Sociaal Maatschappelijk	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 8.550,00
PR4	Sociaal Maatschappelijk	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	€ 1.931.676,43
PR4	Sociaal Maatschappelijk	6.2	Wijkteams	€ 1.517.725,09
PR4	Sociaal Maatschappelijk	6.3	Inkomensregelingen	€ 891.103,64
PR4	Sociaal Maatschappelijk	6.4	Begeleide participatie	€ 2.628.619,72
PR4	Sociaal Maatschappelijk	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	€ 738.101,78
PR4	Sociaal Maatschappelijk	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	€ 6.234.047,36
PR4	Sociaal Maatschappelijk	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	€ 106.935,71
PR4	Sociaal Maatschappelijk	7.1	Volksgezondheid	€ 539.869,52
PR4	Sociaal Maatschappelijk	8.3	Wonen en bouwen	€ 13.004,99
Totaal PR4 Sociaal Maatschappelijk				€ 17.388.296,37
PR5	Overhead	0.4	Overhead	€ 6.598.138,29
Totaal PR5 Overhead				€ 6.598.138,29
PR6	Algemene dekkingsmiddelen	0.5	Treasury	€ -143.318,92
PR6	Algemene dekkingsmiddelen	0.61	OZB woningen	€ -3.637.995,12
PR6	Algemene dekkingsmiddelen	0.62	OZB niet-woningen	€ -344.760,21
PR6	Algemene dekkingsmiddelen	0.64	Belastingen overig	€ -1.042.559,08
PR6	Algemene dekkingsmiddelen	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	€ -26.363.740,10
PR6	Algemene dekkingsmiddelen	3.4	Economische promotie	€ -154.687,00
Totaal PR6 Algemene dekkingsmiddelen				€ -31.687.060,43
Controle				€ -0,00

